

FÆLLES ERFARINGER FRA ARBEJDET MED EVALUERING AF REGION SYDDANMARKS UDDANNELSESPULJE

Oplæg lørdag d. 16 september; 10.15 – 11.15

HVORDAN KAN EVALUERING UD FRA EN FORANDRINGSTEORETISK TILGANG SKABE VÆRDI FOR BÅDE PROJEKTHOLDER, PROJEKTUDBYDER OG EVALUATOR?

VORES TILGANG I DENNE SESSION

- **Intro:** Thomas Dyhr Vestergaard, Afdelingschef - Region Syddanmark & Hans Jørgen Dam, Senior Manager - Epinion
- **Forandringsteoretisk tilgang stiller krav til alle aktører i alle faser:** (hjd & tdv)
- **Udfordringen:** Uddannelsespulje, historik, evalueringsbehov, formål, ramme etc. v. Region Syddanmark (tdv)
- **Ansøgning, udvælgelse og forventninger til projekterne:** v. Region Syddanmark (tdv)
- **Forandringsteoretisk tilgang:** metode, tilgang, problemstillinger v. Epinion (hjd)
- **Rent praktisk:** Hvad gør vi, og hvad er erfaringerne.... V. Epinion (hjd)
- **Erfaringsudveksling:** Værdi, kvalitet mv. v. Region Syddanmark (tdv)

DES' hovedformål:
"understøtte erfaringsudveksling,
faglig udvikling og diskussion af
evalueringsfaglige
problemstillinger"

FORVENTNINGSADFÆSTNING OG FIDELITET

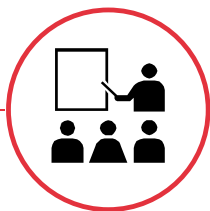
Forandringsteoretisk tilgang stiller krav til alle aktører i alle projektfaser

ANSØGNINGS-
KRITERIER OG
ANSØGNING

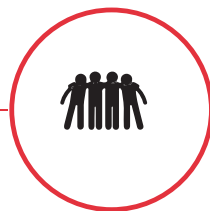
PROJEKT-
UDVÆLGELSE
OG AFTALE

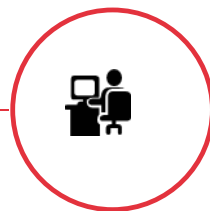
FORANDRINGS-
TEORI

DESIGN &
DATA-
INDSAMLING

PROJEKT-
GENNEM-
FØRELSE

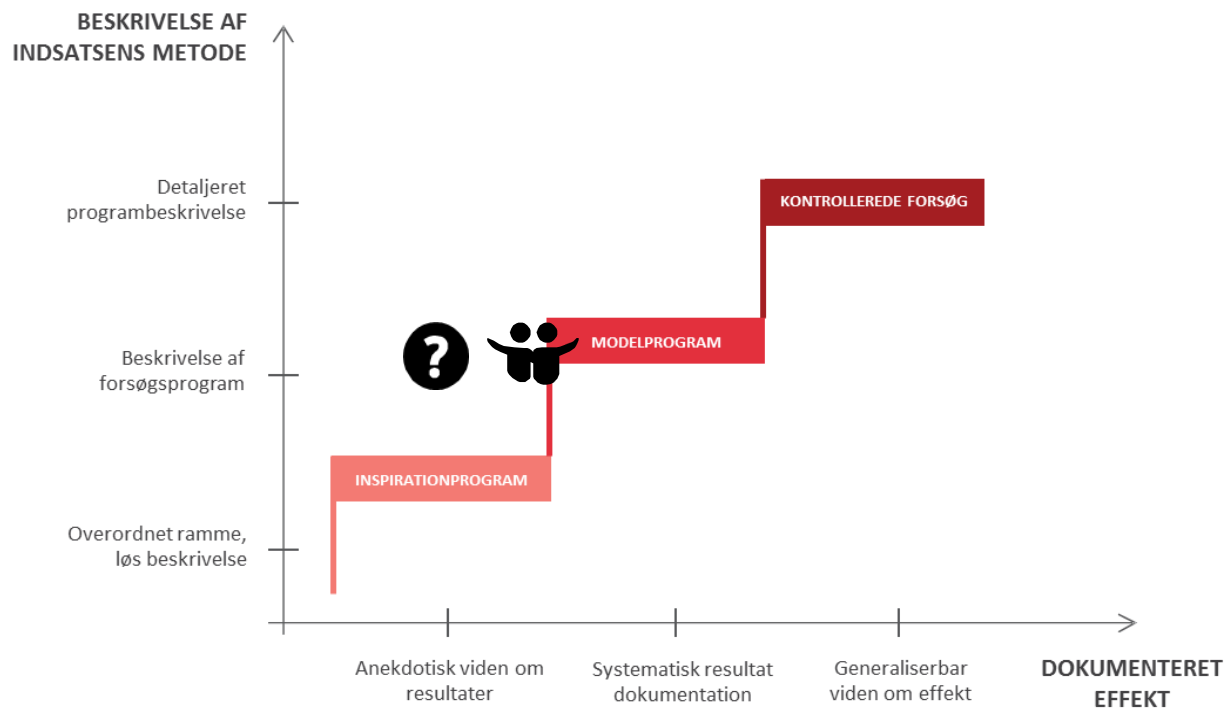

ANALYSE OG
RAPPORTERING

EVIDENSSTIGEN

Tre typer af forsøgsprogrammer

Udfordringen

Syddansk Uddannelsesaftales handlingsplan 2016-2017

Anvend viden og erfaringer

Indsatsområder

Forudsætningerne på plads

Tilgængelighed til uddannelser

Bedre uddannelsesstart

Flere praktikpladser

Flere og bedre faglærte

Fokus på science

Tag uddannelsen i Syddanmark

Arbejdsmarkedsrelaterede mål

25%

skal vælge EUD direkte efter 9. eller 10. klasse

20%

Andelen, der vælger en science-uddannelse skal stige med 20%

Overordnede uddannelsespolitiske mål

95%

af en ungdomsårgang skal gennemføre en ungdomsuddannelse

60%

af en ungdomsårgang skal gennemføre en videregående uddannelse

HVORFOR GENNEMFØRER VI SOM OFFENTLIG MYNDIGHED *EGENTLIG* EVALUERING AF SKATTEBORGERFINANSIEREDE UDDANNELSESPROJEKTER ?

- Læring fra projekterne

- ☐ Til gavn for andre aktører i (Syd)Danmark

- ☐ Vi vil blive klogere

- ☐ Målretning af nye initiativer

} **Anvendelsesorienteret læring**

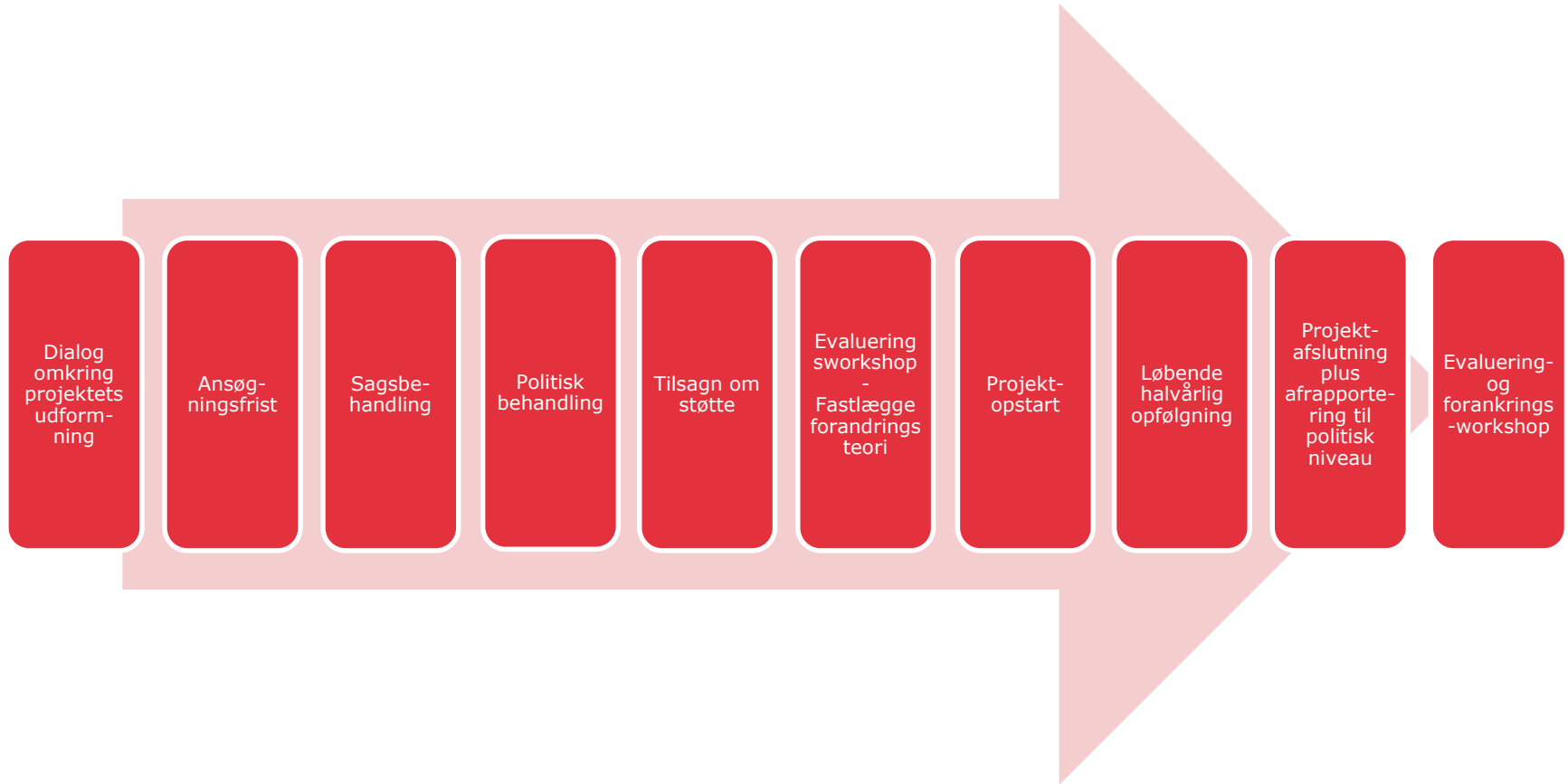
- Evaluering af samme eksterne leverandør efter samme evalueringsmodel bidrager til genkendelighed, armslængde til projekter og en omkostningseffektiv evaluering

- Porteføljestyring af projekter

- Legitimitet

....og hvilke krav stiller det til evalueringsmetoden – og til evaluator?

PROJEKTFORLØB - TIDSLINIE

UDVÆLGELSE AF PROJEKTER

Krav

- Ansøger er en ungdomsuddannelsesinstitution.
- Der er tale om et udviklingsprojekt (dvs. ikke driftsstøtte).
- Medfinansieringen er mindst 25 % af de samlede udgifter.
- Projektet bidrager til opfyldelsen af en eller flere af de fire strategiske målsætninger i Handlingsplanen 2016-2017.
- Projektet har udarbejdet en forandringsteori, der beskriver hvordan projektets aktiviteter har effekt på en eller flere af de fire målsætninger.
- Projektets indsats kan videreføres efter udløb af projektbevillingen

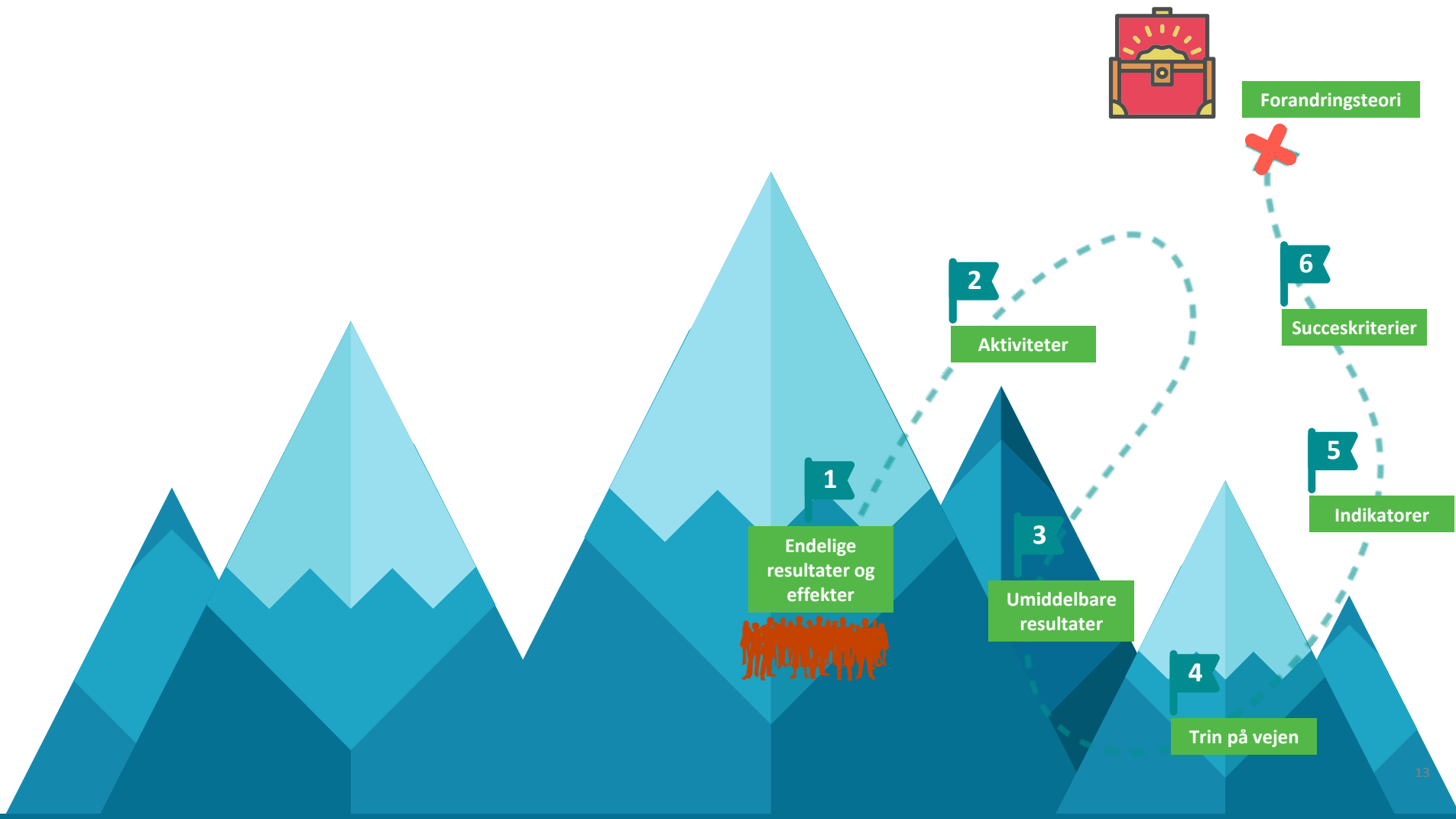
Kriterier

- Projektets forventede effekter på målsætningerne.
- Projektets bidrag til realisering af handlingsplanen 2016-17.
- I hvilken grad der sker en implementering og forankring af projektets indsats bredt i organisationen hos parterne.
- I hvilken grad projektet anvender eksisterende viden og best practice.
- I hvilken grad projektet fremmer samarbejdet mellem aktører i Syddansk Uddannelsesaftale.
- I hvilken grad projektets leverancer/viden/koncepter mv. formidles og stilles til rådighed for alle aktører i Syddansk Uddannelsesaftale.

3 Forandringsteoretisk tilgang

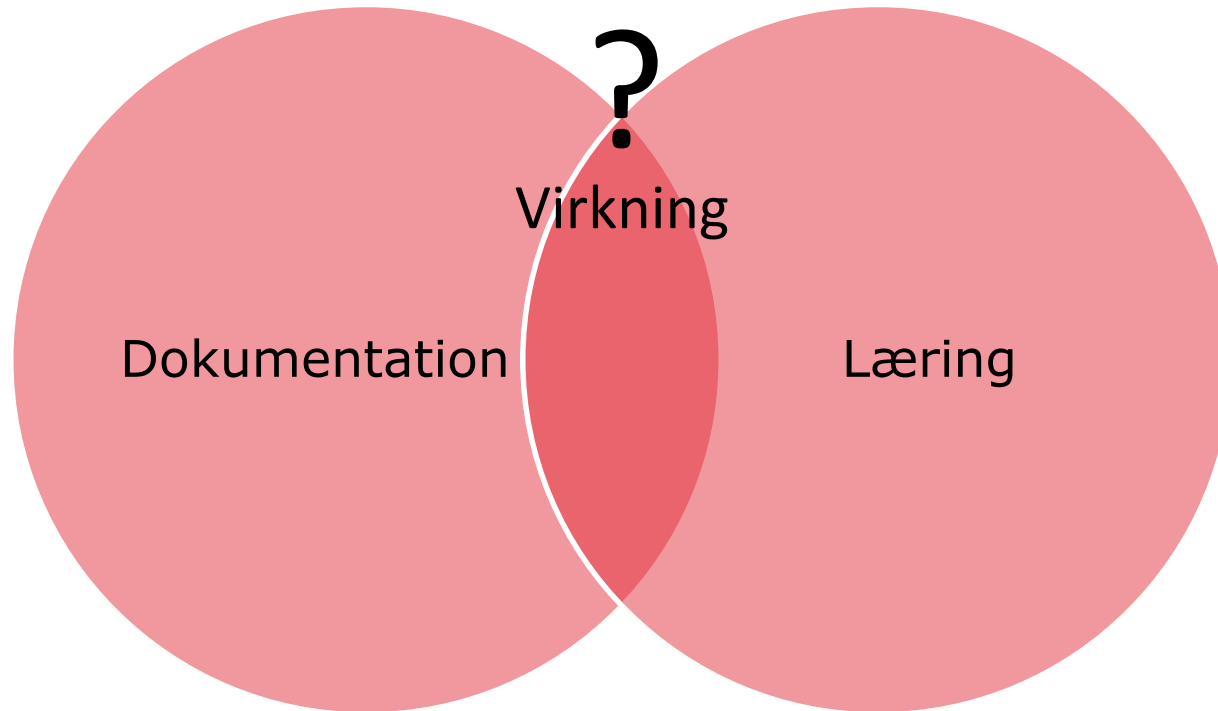

Hvor meget kan man forlange af projektholderne (institutioner, skoler etc.)?

EVALUERINGENS FORMÅL: HVAD VIRKER?

Evalueringsens formål er todelt – dokumentation og læring er i fokus ved hjælp af en forandringsteoretisk tilgang

PROJEKTHOLDER, PROJEKTER OG EVALUATOR HAR BEHOV FOR FOKUS

Virkeligheden er kompleks!

- Mere eller mindre underbyggede forestillinger/teorier om at en særlig indsats virker
- Nødvendigt med fokus på det mest **væsentlige**
- Brugbart med en simplificering og visualisering af forventninger til projektet
- Både i relation til planlægning, kommunikation, opfølgning og evaluering

HVAD ER FORANDRINGSTEORI?

- Fokus på **årsagssammenhænge**: Hvordan aktiviteten fører til resultatet
- **Formulering og eksplicitering** af de ofte implicitte forestillinger om, hvordan en indsats virker
- **Visuelt overblik** over, hvordan en indsats skal virke, og hvad man skal gøre for, at indsatsen kan gennemføres
- **Fælles forståelse** blandt involverede aktører – både i planlægningen og i processen

HVAD INDEHOLDER FORANDRINGSTEORIEN?

Udarbejdelse af forandringsteori indebærer, at de forskellige elementer udfoldes på en række parametre

Beskrivelse: Hvordan forestiller vi os, at projektets aktiviteter virker og fører til de ønskede resultater?

Indikatorer: Hvad kan fortælle os, om den pågældende aktivitet er gennemført, eller de pågældende trin eller resultater er indtruffet? Hvilke indikatorer findes der på, at den ønskede forandring er sket?

Succeskriterier: Hvornår er vi tilfredse med den pågældende aktivitet, trin eller resultat? Hvor indikatorer er neutrale, sætter succeskriterier en værdi på.

Dokumentation: Hvordan kan vi dokumentere, om succeskriteriet er opfyldt?

ET SIMPELT EKSEMPEL PÅ EN FORANDRINGSTEORI

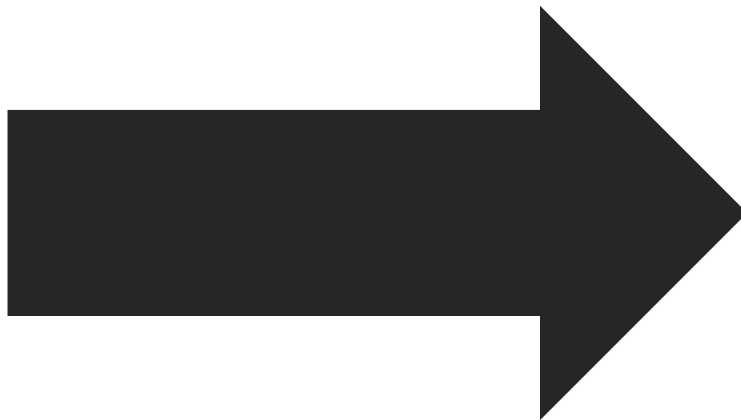
På vores skole, tror vi på, at vi kan få flere elever til at gennemføre uddannelsen, hvis vi indfører morgenmad for eleverne på skolen.

Aktivitet

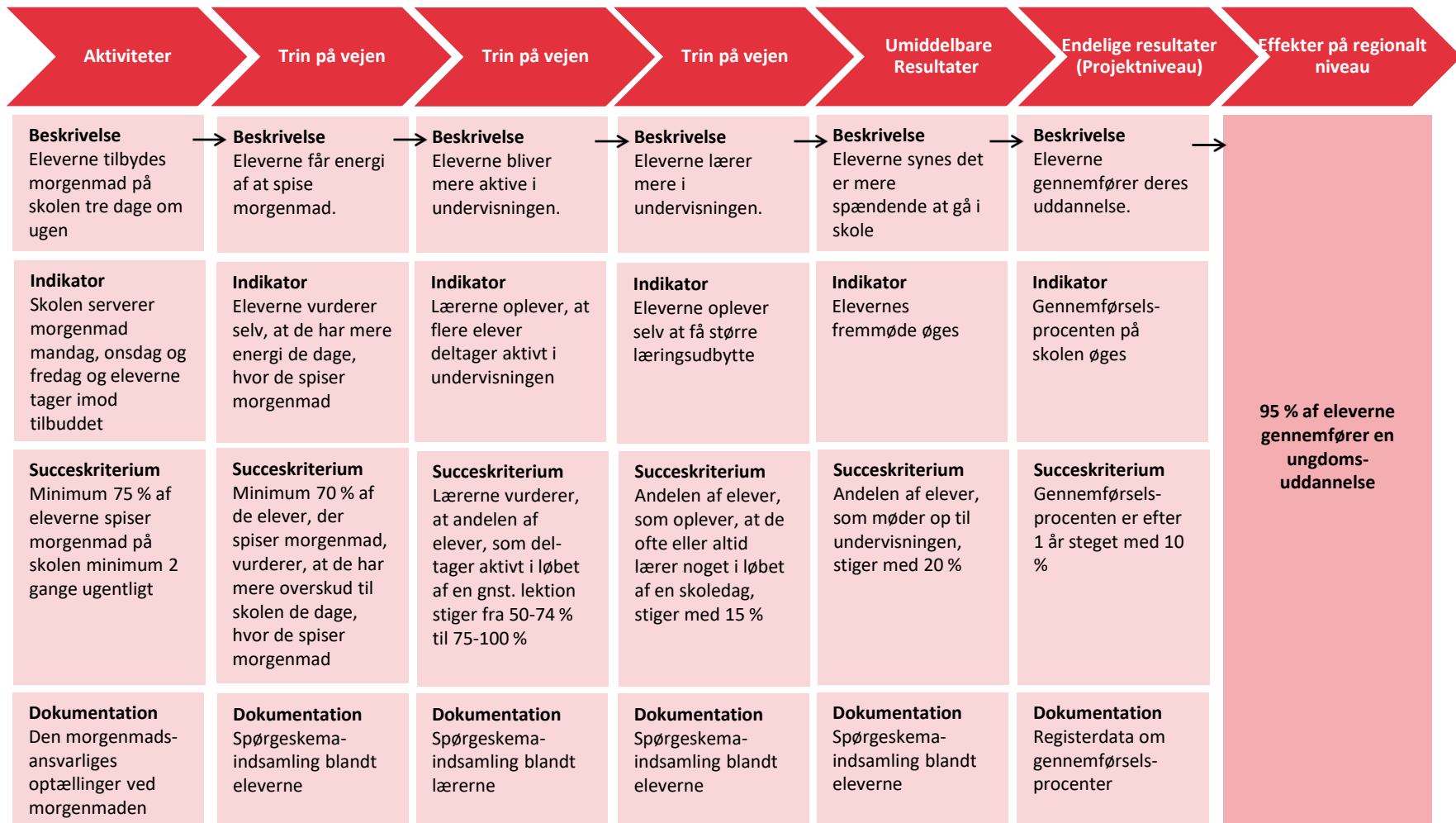
Eleverne tilbydes morgenmad på skolen tre dage om ugen.

Mål

95 % af eleverne gennemfører en ungdomsuddannelse

ET SIMPELT EKSEMPEL PÅ EN FORANDRINGSTEORI

3 Hvad gør vi så

EVALUERINGENS AKTIVITETER OG FORLØB

Evalueringen har i alt tre faser, og hver fase indeholder en række aktiviteter

Opstart

- Evalueringsworkshop
- Udarbejdelse af forandringsteorier
- Opstartsmøde
- Endelig kvalificering og godkendelse af forandringsteori

Dataindsamling

- Udarbejdelse af projektspecifikt spørgeskema
- Førmåling
- Eftermåling
- Casebesøg
- Lærings- og forankringsworkshop (interview)

Rapportering og læring

- Analyse af data – resultater og læringspunkter
- Projektspecifikke standardrapporter

Løbende opfølgning mellem Region Syddanmark og de enkelte projekter

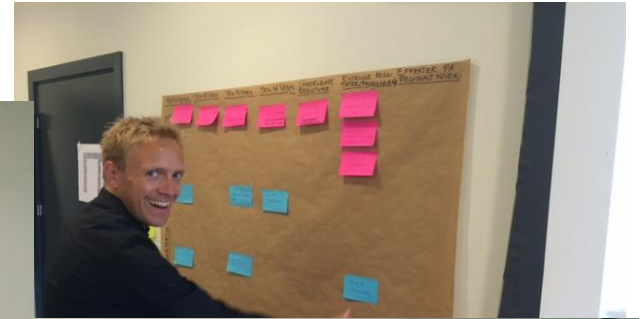
EVALUERINGSWORKSHOP

Gevinster

- Fra aktivitetsplan til forandringsplan
- Eksplicitering af forandringsønsker
- Fælles udgangspunkt for alle parter

Udfordringer

- Komplexitetsreduktion
- Stor variation i projekternes parathed
- Fra aktivitetsplan til forandringsplan

SÅDAN GØR VI

På evalueringsworkshoppen arbejder vi primært med ”beskrivelsen”, og afslutningsvis påbegyndes arbejdet med indikatorer og succeskriterier

- Vi fokuserer først på **beskrivelsen**:

- Vi skal beskrive skridt for skridt hvordan vi forestiller os, at indsatserne skal virke og føre til de ønskede resultater
- Når alle led er udfyldt, sættes pile mellem leddene for at vise relationen mellem dem
- Den endelige forandringsteori skal vise, hvordan hvert led fører til det næste led.

- Vi påbegynder herefter arbejdet med **indikatorer og succeskriterier**:

- For hvert led i forandringsteorien skal vi beskrive, hvordan vi kan se, at den ønskede forandring er sket og hvornår vi er tilfredse.

- Den færdige udarbejdelse af indikatorer, succeskriterier, dokumentation, implementering og forankring laves hjemme i projekterne i perioden mellem evalueringsworkshoppen og opstartsmødet.

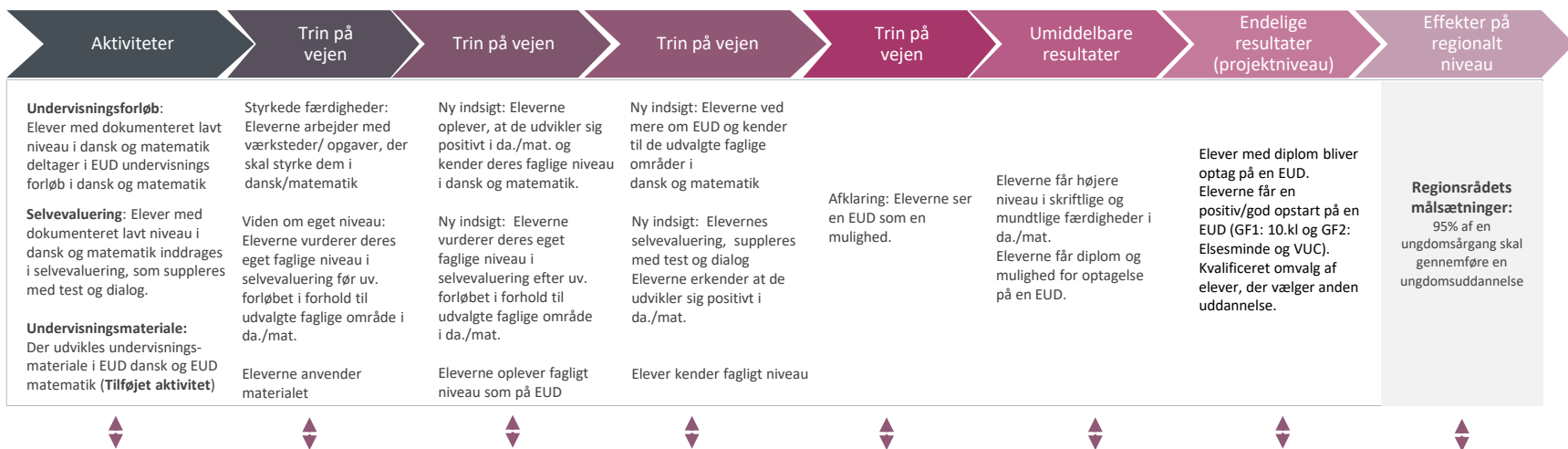
FORANDRINGSTEORI –

PROJEKTETS FORVENTEDE FORANDRINGER OG RESULTATER

Ved hjælp af nedenstående forandringsteori illustrerer denne side projektets udgangspunkt og forventninger til projektførelsen. Projektet arbejdede med at udvikle undervisningsforløb i dansk og matematik, der kvalificerer til optagelse på erhvervsskoler, samt at udvikle et selvevalueringsværktøj, der giver erhvervsskolerne et mere nuanceret billede af elevernes kompetencer, og som skal understøtte elevernes forståelse af deres egen læring og faglige niveau. Tanken var, at disse to aktiviteter skulle være med til at sikre, at eleverne bliver bedre til dansk og matematik, mere bevidste om deres faglige niveau, og får lyst til og succes med, at søge en erhvervsuddannelse.

Forandringsteorien illustrerer hvilke tanker og mål, der ligger bag projektet og dets indsats. Modellen læses fra venstre mod højre side og viser, hvordan projektets aktiviteter forventes at medføre forandringer hos skolerne og deres elever.

Evalueringen af projektet tager udgangspunkt i forandringsteorien, og de følgende sider gennemgår, hvorvidt projektets forventninger til henholdsvis aktiviteter, trin på vejen og resultater er opfyldte.

Kritiske faktorer for succes: Opmærksomhed på, hvordan forløbene og værktøjerne kan implementeres på de deltagende skoler, da disse arbejder under forskellige vilkår og rammer.

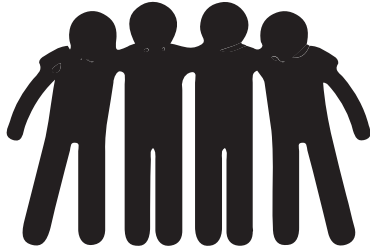
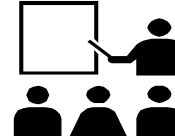
Forankring: De deltagende skoler tager ejerskab over forløb og materialer, så det forankres og indarbejdes i projektdeltagernes respektive forberedende forløb, og også fremadrettet bliver en del af det faste pensum.

PROJEKTGENNEMFØRELSE – IFØLGE TEORIEN?

Forandringsteorien fastholder projektet på sporet?

Forandringsteorien forpligter?

Forandringsteorien kommunikerer?

DATAINDSAMLING

Gevinster

- Følger trinene og resultater bedst muligt
- Styrker forpligtelse og fokus på afprøvningen
- Tester aktivitetsomfang

Udfordringer

- Evalueringsdesignets fokus
- Kilder til faktisk dokumentation (også inden for rammen)
- Fastholdes forandringsteorien og de fastlagte aktiviteter?
- Antal besvarelser
- Oplevelsen af forpligtelse på enhedsniveau
- Timing

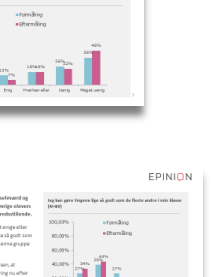
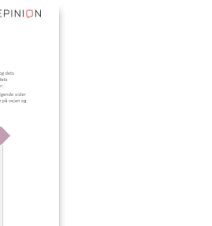
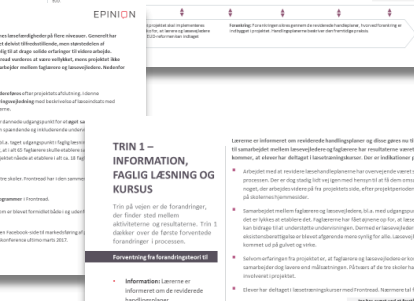
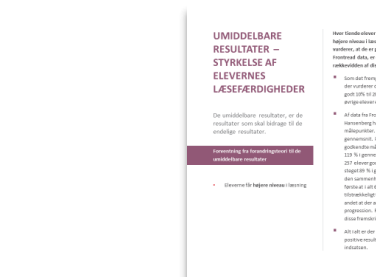
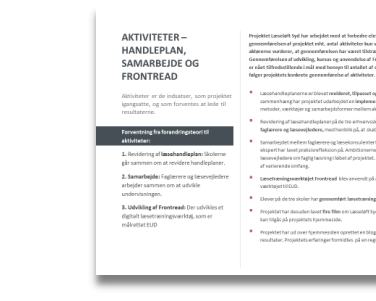
ANALYSE & RAPPORTERING

Gevinster

- Fastlagt format og omfang
- Systematisk rapportering af aktiviteter, trin og resultater
- Fokus på det væsentlige
- Sammenlignelighed på tværs af projekter

Udfordringer

- Fastlagt format og omfang
- Systematisk rapportering af aktiviteter, trin og resultater
- Rapportering af projektförändringar som avviker från teorin och aktivitetsplanerna.
- Dataomfang og kvalitet
- Endelige resultater?

5 Erfaringsudveksling: Værdi, kvalitet mv.

Erfaringer med evalueringer med forandringsteoretisk tilgang

■ Fordele

- ☐ Læring om foreløbige resultater, virkningen af den anvendte metode og kvaliteten i indsatsen
- ☐ Værdifuld til at øge kvaliteten i opstarten af projektet og til løbende opfølgning af om projektets drift forløber planmæssigt (porteføljestyling)
- ☐ Legitimitet

■ Ulemper

- ☐ Begrænset viden om endelige resultater og effekt på målsætninger (det skyldes ikke den forandringsteoretiske tilgang – men...)
- ☐ Læring fra evalueringer af enkeltprojekter er faktisk svært at bruge anvendelsesorienteret til andre indsatser
- ☐ Risiko for at den forandringsteoretiske tilgang ikke fungerer i praksis (kræver meget af projekterne...)

Spørgsmål jeg ville stille, hvis jeg sad som tilhører.... (og som oplægsholderne gerne vil have svar på!)

- På hvilke områder giver det fagligt mening at tilgå projekter med en forandringsteoretisk tilgang?
- Er projektholderne (tilstrækkelig) gode til at anvende den forandringsteoretiske tilgang i praksis?
- Hvad er alternativet? Eller hvad skal der til for at den forandringsteoretiske tilgang giver endnu mere værdi?
- Hvordan får jeg som offentlig myndighed mest læring for pengene? Evaluering på enkeltprojekt, på "program" niveau i regionen eller "program" niveau nationalt?
- Giver det mening at tale om at øge marginalnyttens af læring – uden at tale om hvordan læring gøres **anvendelsesorienteret** og hvordan den **forankres** i de rette organisationer?